

# "Dictar" un llibre

**L'edició i anotació del llibre de Pierre Vilar 'Pensar històricament', que publica l'editorial 3 i 4, ha anat a càrrec de Rosa Congost, professora d'Història a la Universitat de Girona. Ella és qui explica el procés d'elaboració de l'obra.**

**"D**es de l'estiu de 1991 Pierre Vilar pateix greus problemes de vista que l'impedeixen de llegir i escriure. A començament de 1994, estimulat per una proposta de l'editor Eliseu Climent, l'historiador va considerar la possibilitat de 'dictar' un llibre. El 3 de maig de 1994 –la data coincidia amb el seu viutanta-vuitè aniversari–, a París, vam discutir, per primera vegada, sobre el contingut. El 18 de juny Pierre Vilar em lliurà la casset que incloïa les 'Conclusions'."

Així comença la nota explicativa de Rosa Congost, professora de la Universitat de Girona que s'ha encarregat de l'edició i de les anotacions del llibre de l'historiador Pierre Vilar *Pensar històricament* que aquesta setmana publica l'editorial 3 i 4.

Els problemes de vista de Pierre Vilar han convertit el procés d'elaboració d'aquesta obra en una particular feina de gravació, reproducció, transcripció, lectura i rectificació. La mateixa Rosa Congost explica com es va dictar aquest llibre: "Vaig passar dues temporades a París, la primera el mes de maig del 94, de quinze dies, i la segona el juny del mateix any, d'uns deu dies. La primera setmana d'aquell mes de maig la dedicàrem a plantejar la feina que farfem i la segona en decidirem el guió". Així va començar una dinàmica de feina en què Pierre Vilar enregistrava en francès durant els matins i després ho escoltava, en companyia de Rosa Congost, a les tardes. Aleshores, ell feia les rectificacions addients i ella prenia nota per a continuació introduir-les en el seu ordinador portàtil. "També es tractava de veure –recorda Congost– quantes pàgines en resultaven de deu minuts de gravació". Un cop ella va arribar a Girona amb el material dels dos primers capítols del



**Pierre Vilar. "La veritat és que em va sorprendre la seva fabulosa capacitat de feina, sobretot, tenint en compte l'edat que té", assegura Rosa Congost.**

llibre, el fill de Vilar li va fer arribar, durant la segona quinzena del mateix mes i la primera quinzena de juny, les cassetes que son pare anava enregistrant.

A final del mes de juny, la professora de la Universitat de Girona ja comptava amb tot el material del llibre, una part del qual ja estava revisat. El mes de setembre, a la finca del País Basc francès on Pierre Vilar passa els estius, l'historiador i Rosa Congost es tancaren, segons recorda aquesta, i feren "tres dies de feina intensiva, matí i tarda, on vàrem llegir i revisar l'obra sencera. Fèiem les revisions i tornàvem a llegir-ho. La veritat és que em va sorprendre la fabulosa capacitat de feina de Pierre Vilar, sobretot, a la seva edat".

Rosa Congost –que en les dues estades a París va realitzar una intensa feina de recerca i de documentació en diverses biblioteques de la capital francesa, d'on sorgirien les notes finals i de peu de pàgina del volum que ara veu la

llum– avisa també els lectors des de la nota explicativa que obre el llibre, amb les següents paraules: "Pierre Vilar m'ha demanat que advertís el lector de les sorpreses que li pot reportar la lectura d'aquest llibre. La primera part, de contingut més teòric, és una reflexió escrita –les cursives i les cometes són seves– pel mateix Pierre Vilar. Per a alguns lectors serà la part més interessant, però d'altres –Vilar pensa sobretot en el lector afeccionat a les memòries de lectura fàcil– potser la trobaran excessivament feixuga i difícil. La segona part consisteix en la transcripció d'un relat oral. L'estil és, per això, més col·loquial. He procurat, en la traducció, respectar-lo. Si afegim a aquest fet el caràcter del seu contingut –la narració de les pròpies vivències– és fàcil endevinar que la seva lectura resultarà més planera –per a alguns, potser massa i tot, pensa Vilar– i, segurament, més assequible".

**Joan Joan**